Střední škola knižní kultury, o. p. s.
K Lučinám 18, 130 00 Praha 3

Minimální preventivní program SŠKK pro školní rok 2012/2013

Předkladatel programu: Mgr. Veronika Trégnerová

Zodpovědná osoba: ředitelka školy PhDr. Alice Krýžová, Ph.D.

Obsah

1. Úvod ... 3

2. Cíle programu ... 3

2.1. Dlouhodobé cíle (s výhledem na 5 – 7 let) ... 3
2.2. Střednědobé cíle (cca 3 roky) ... 4
2.3. Krátkodobé cíle (1 rok) ... 4
2.4. Garant programu a jeho spolupracovníci ... 4
2.5. Podklady v legislativě ... 4
3. Vlastní program ... 5

3.1. Vymezení pojmu prevence rizikového chování ... 5
3.2. Analýza současného stavu ... 5
3.3. Současný stav nejen na naší škole ... 6
3.4. Tradice SŠKK a její prostředí ... 6
3.5. Vzdělávání ... 6
3.6. Formy a metody práce ... 7
3.6.1. Primární prevence v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů ... 7
3.6.2. Nadstavbové aktivity ... 7
3.6.3. Volnočasové aktivity ... 8
3.6.4. Jednorázové každoroční akce ... 9
3.6.5. Konzultační hodiny ... 9
3.6.6. Role třídního učitele ve vztahu k primární prevenci ... 10
3.6.7. Informování rodičů ... 10
3.6.8. Spolupráce se specializovanými institucemi a odborníky ... 10
3.7. Sledování efektivity programu ... 10
3.8. Rámcový časový harmonogram na školní rok 2011/2012 ... 11
3.8.1. Řešení dané problematiky v rámci školy ... 11
3.8.2. Spolupráce s rodiči ... 14
3.8.3. Kontakty s metodickými a poradenskými zařízeními ... 14
Přílohy: ... 15

1. Seznam literatury, DVD, VHS ... 15

2. Důležité kontakty, adresář organizací ... 19

1. Úvod

Prevence rizikového chování se stala nedílnou součástí výchovy i výuky na střední škole a do značné míry hranice školy přesahuje. Minimální preventivní program je základním nástrojem této prevence, který je komplexním systémovým prvkem v realizaci preventivních aktivit. Jeho realizace je pro naši školu závazná.

Mezi hlavní aktivity školy v rámci Minimálního preventivního programu patří:

- odpovědnost za systematické vzdělávání školního metodika prevence a dalších pedagogických pracovníků v metodikách preventivní výchovy, v netradičních technikách pedagogické preventivní práce s dětmi a mládeží (interaktivní techniky, nácviky praktických psychologických a sociálně-psychologických dovedností, techniky rozvíjení osobností, metody vytváření pozitivních vztahů mezi žáky apod.) a v řešení problémových situací souvisejících s výskytem rizikového chování
- systémové zavádění etické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu aj. oblastí preventivní výchovy do výuky jednotlivých předmětů, ve kterých ji lze uplatnit
- uplatňování různých forem a metod působení na jednotlivce a skupiny žáků, které je zaměřeno na podporu rozvoje jejich osobnosti a sociálního chování
- vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času žáků
- spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu a v oblasti prevence problémů ve vývoji a výchově žáků
- průběžné sledování konkrétních podmínek a situace ve škole z hlediska rizik výskytu sociálně patologických jevů a uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení ohrožených dětí a mladistvých
- diferencované uplatňování preventivních aktivit a programů speciálně zaměřených na jednotlivé rizikové skupiny dětí a mládeže
- poskytování poradenských služeb školního metodika prevence žákům a jejich rodičům a zajišťování poradenských služeb specializovaných poradenských a preventivních zařízení pro žáky, rodiče a učitele.

2. Cíle programu

2.1. Dlouhodobé cíle (s výhledem na 5 – 7 let)

Cílem Preventivního programu je naznačit žákům, jak zaujímat postoje a názory, jak argumentovat a diskutovat, jak přijímat a odmítat, jak se nebát říci svůj názor, jak se nebát říci NE!, jak smysluplně strávit svůj volný čas, jak pochopit a ocenit sám sebe, jak poznat ostatní, jak hledat ty správné lidi a být tím správným člověkem mezi nimi. Naše snaha tedy směřuje k výchově takové osobnosti žáka, která je na svůj věk natolik zralá, že dokáže včas odhalit problém, poukázat na něj, hledat řešení, učinit správná rozhodnutí, a která si bude vážit svého zdraví a bude umět nakládat se svým volným časem.

Proto bychom se chtěli zaměřit především na práci se třídami (jejich celkové zkvalitnění, zlepšení koheze třídních kolektivů), zlepšit spolupráci s rodiči a dle možností na snižování konzumace návykových látek (nikotin, alkohol aj.)

2.2.Střednědobé cíle (cca 3 roky)

Abychom se přiblížili těmto cílům, budeme se zaměřovat na proškolování pedagogů (kurzy pro třídní učitele, jak vést třídnické hodiny, jak jednat s žáky se speciálními potřebami, prevence a řešení šikany aj., vzdělávání školního metodika prevence). Pokusíme se zavést třídnické hodiny, kde se nebude řešit pouze absence, ale zaměříme se na stmelování kolektivu a předcházení eventuálním problémům, vyplývajícím z rozdílných osobností žáků. Zamyslíme se nad tím, jak více motivovat žáky ke zdravému životnímu stylu bez nikotinu, alkoholu a jiných návykových a psychotropních látek. Budeme se zaměřovat v rámci osobnostní výchovy žáků na nácvik komunikace, spolupráce, řešení konfliktů a v neposlední řadě se pokusíme o posílení pozitivního myšlení u žáků ve vztahu k sobě samým.

2.3.Krátkodobé cíle (1 rok)

Krátkodobé cíle korespondují s rámcovým časovým harmonogramem, jedná se zejména o přímou práci vnějšího nebo interního realizátora s dětmi, o primární prevenci jakou součást výuky, akce ve škole i mimo školu a volnočasové aktivity. Zvláště se zaměříme na řešení problému s kouřením v bezprostřední blízkosti areálu školy, jež je negativně vnímáno i nájemníky okolních domů a rodiči dětí základní školy.

Se zvláštním zřetelem budeme sledovat výskyt signálů, svědčících o problémech souvisejících s poruchami přijmu potravy u některých žákyň.

2.4. Garant programu a jeho spolupracovníci

Garantem program je školní metodička prevence rizikového chování Mgr. Veronika Trégnerová a jejími spolupracovníky jsou ředitelka školy a výchovná poradkyně PhDr. Alice Krýžová, Ph.D. a další pedagogičtí pracovníci, především třídní učitelé.

2.5.Podklady v legislativě

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

Vyhláška MŠMT č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Metodický pokyn MŠMT čj.: 20 006/2007-51 k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.

Metodické doporučení MŠMT č.j.: 21 291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách aškolských zařízeních.

Metodický pokyn MŠMT č.j.: 24 246/2008-6 k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení.

Metodický pokyn č.j.: 25 884/2003-20 o spolupráci předškolních zařízení, škola školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování criminality dětí a mládeže a criminality na dětech a mládeži páchané.

3. Vlastní program

3.1. Vymezení pojmu prevence rizikového chování

Dle metodického doporučení MŠMT čj.21291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže se primární prevence rizikového chování zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, která směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

a) agrese, šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, intolerance, anisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
b) záškoláctví
c) závislostní chování, užívání návykových látek, netolismus, gambling
d) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě
e) spectrum poruch příjmu potravy
f) negativní působení sekt
g) sexuální rizikové chování

Mimo tyto jevy jsou aktuální ještě další témata:

- vztahy v třídním kolektivu
- bezpečný internet
- odhalení sexuální orientace
- jak se bránit domácímu násilí
- jak má škola komunikovat s rodiči
- jak pracovat s dětmi cizinců ve škole
- jak pracovat s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- jak postupovat při kontaktu s policií
- jak předcházet útokům na učitele
- sexuální zneužívání

Aktivity školy jsou cíleně směrovány k prokazatelně efektivní specifické primární prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neefektivní primární prevence a dale k rozpoznání a zajištění pomoci včasné intervence nebo krizové intervence.

3.2. Analýza současného stavu

Na naší škole stále probíhá, důležitým zdrojem jsou besedy se žáky prvních ročníků o jejich zkušenostech s primární prevencí na ZŠ, abychom zjistili do jaké míry jsou již informováni a o jakou oblast by měli zájem. Dále vycházíme z pozorování chování žáků během i mimo vyučování (během školních akcí), porad učitelů a připomínek k chování žáků, konzultací s rodiči, průběžného sledování, nepřítomnosti žáků ve škole. K tomu velmi přispívá menší počet žáků v některých třídách, víceméně rodinné prostředí, kdy je na každého tzv. „dobře vidět“. Tato pozorování budou ještě průběžně doplňována o dotazníkové průzkumy. V pravidelných intervalech probíhá autoevaluace školy (Mapa školy).

3.3. Současný stav nejen na naší škole

Sociálně-patologické jevy a zejména drogová problematika představují závažný společenský problém na celém světě již delší dobu. Jak tuzemské zkušenosti, tak poznatky ze zahraničí prokázaly, že nekonečný a trvalý boj je třeba nastartovat co nejdříve, nejlépe ve stádiu formování a utváření osobnosti – odtud „primární prevence“. Důležité je zejména období dospívání, kdy děti hledají svoji vlastní cestu a jsou velmi zvídavé, ovlivnitelné a zranitelné a jsou hlavními cíli obchodníků s reklamou, dealerů s drogami apod. Jejich rodiče většinou dospívali v době, kdy drogové problémy v socialismu naoko neexistovaly, málo se o nich hovořilo, tudíž rodiče podléhají různým mýtům a neinformovanosti a mohou před dětmi působit naivně a směšně.

I naše škola má zkušenosti s návykovými látkami, zejména alkoholem a nikotinem. Výjimečně jsme řešili i závažnější případy, častěji se šťastným koncem, v krajních případech žáci opustili školu.

Velmi aktuální jsou problémy pramenící z rozvoje výpočetní techniky a sociálních sítí. Jedná se zejména o problem netolismu, gamblingu, počítačové pornografie a kyberšikany. Z nového životního stylu mládeže mohou vyplývat i další problémy. Nedostatek pohybu vede k obezitě a následným poruchám příjmu potravy, nedostatek skutečných sociálních kontaktů vede k závislosti na sociálních sítích, která může vyústit až v záškoláctví.

3.4. Tradice SŠKK a její prostředí

Střední škola knižní kultury, o.p.s. (dříve Střední škola pro knihkupce a nakladatelské pracovníky, o.p.s.) existuje již 18. rokem jako o. p. s., výchovně vzdělávací činnost se realizuje v oboru Knihkupecké a nakladatelské činnosti (63-43-M/002 a 66-43-M/01). Cílem oboru je příprava středoškolsky vzdělaných odborníků pro oblast nabídky, propagace, distribuce a prodeje knih, jejich vydávání a s tím spojenými činnostmi – tedy práce s knihou v široké škále profesních aktivit. Klademe důraz na výuku dvou světových jazyků, výuku dějepisu jako základní časové přímky, na niž navazují další společenskovědní předměty – český jazyk, česká literatura, světová literatura a celkový uměnovědný základ.

Škola funguje v pronájmu, v ZŠ K Lučinám má pronajaty 4 kmenové třídy, 1 učebnu, která slouží jako jazyková a multimediální učebna, a počítačovou učebnu na výuku předmětů písemná a elektronická komunikace a informační technologie a knihovnu. Jak již bylo výše uvedeno, jedná se o školu s nižším počtem žáků a z toho vyplývajícími specifiky.

3.5. Vzdělávání

Školní metodik prevence rizikového chování se pravidelně vzdělává, např. na akcích pořádaných MÚ pro Prahu 3 ve spolupráci a občanským sdružením Život bez závislostí, dále využívá nabídek NIDV, DYS-centra, společnosti PREV-centrum, pedagogicko-psychologických poraden aj. Aktivně spolupracujeme zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 3 a 9 při řešení problémů našich žáků a také se metodička prevence zúčastňuje pravidelných setkání s obvodním metodikem prevence Mgr. Pavlem Klímou.

Důležitým zdrojem užitečných informací je pro ŠMP časopis Prevence, vydávaný OS Život bez závislostí se zkušenou šéfredaktorkou PhDr. Helenou Vrbkovou. ŠMP informuje zprostředkovaně své kolegy a sami učitelé jsou připraveni absolvovat kurzy a semináře, zaměřené zejména na základy vedení třídnických hodin, psychologické hry a techniky, nácvik řešení modelových situací a tzv. zážitkovou pedagogiku, která umožňuje velmi efektivní práci v oblasti PP.

3.6. Formy a metody práce

3.6.1. Primární prevence v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů

Problematika primární prevence rizizkového chování je začleněna do školního vzdělávacího programu, vydaného ředitelkou školy. Primární prevence je v podstatě nedílnou součástí práce učitele, kterou vždy dělal, důležité je, aby si svůj podíl na primární prevenci uvědomil a věděl o kontextu v rámci Minimálního preventivního programu. S oblastí primární prevence se žáci setkávají v mnoha předmětech. Zejména se jedná o: základy přírodních věd, společenské vědy, český jazyk, informatiku, právní nauku, tělesnou výchovu.

Učitel ve svém vyučování využije všech možných pracovních metod, například:

- výklad
- samostatná práce, domácí příprava
- projektové vyučování (žáci zpracovávají téma na nástěnku, vytvářejí časopis)
- skupinová práce (nácvik argumentace a obhajoby názorů)
- hraní rolí (konflikt a jeho možná řešení)
- využití materiálů školy z oblasti primární prevence (video, DVD, publikace, zásobník her)
- neformální beseda s učitelem

Žáci by měli před opuštěním SŠ získat následující vědomosti a osvojit si tyto dovednosti:

- získat poznatky o povaze a chemické podstatě specifických drog a jejich interakcí
- získat poznatky o fyziologické působnosti drog na lidské tělo
- pochopit mechanizmus vzniku a rozvoje závislosti na droze
- uvědomit si nebezpečí experimentování s drogami vzhledem k nepředvídatelnosti zapůsobení
- znát faktory ovlivňující individuální náchylnost k rozvoji závislosti
- znát sociální dopady závislosti
- znát trestní zákon
- rozpoznat propagaci návykových látek
- získat sebevědomí a pozitivní sebepojetí
- získat schopnost čelit tlaku vrstevníků, umět odmítat
- kriticky uvažovat a správně se rozhodovat
- být zodpovědný
- dávat v životě přednost zdravým alternativám
- pochopit krátkodobé a dlouhodobé účinky návykových látek, souvisejících s chorobami a poškozením – včetně HIV/AIDS, poruch učení, různých společenských, sociálních a ekonomických znevýhodnění, poškození matky a plodu v těhotenství
- chápat komplikace vztahů k druhým lidem, k partnerovi

3.6.2. Nadstavbové aktivity

Zkušenosti z posledních let naznačují, že primární prevenci nelze omezit na vyučovací hodiny, ale je třeba žákům nabídnout mnohem více. Nadstavbové aktivity mohou probíhat v rámci školy – škola a její pracovníci, kteří mají k žákům nejblíže, se musí výrazněji podílet na primární prevenci, získat důvěru žáků a být jim oporou. Důležitá je kontinuita činností primární prevence, která je podmínkou jejich funkčnosti.

1) Seznamovací workshop

Žáci prvního ročníku každoročně absolvují seznamovací workshop, jehož cílem je atraktivní a nenásilnou formou seznámit vzájemně studenty, tak, aby došlo k prolomení počátečních bariér a žáci navázali pokud možno přátelské vztahy a co nejlépe se adaptovali v nových podmínkách střední školy.

2) Lyžařské a sportovní kurzy

Lyžařské kurzy se konají každoročně, sportovní kurzy každý druhý rok a jsou organizovány pro všechny žáky školy, kteří mají zájem se zúčastnit. Z tohoto důvodu je umožněno se zúčastnit i žákům nelyžujícím nebo méně sportovně zdatným a je pro ně připravena náhradní alternativa ve formě pěší turistiky na horách nebo míčových her na sportovním kurzu. Naším hlavním cílem je výchova ke zdravému životnímu stylu. Vzhledem k tomu, že se zúčastňují žáci všech ročníků, dochází zde k navazování vztahů mezi žáky v rámci celé školy. Na lyžařském kurzu může být také využit volný čas ve večerních hodinách k různým přednáškám, besedám i hrám.

3) Škola spolupracuje s PE-PSY poradnou a obvodním metodikem prevence.

4) Dny otevřených dveří slouží především k prezentaci školy a její práce včetně primární prevence. Škola má příležitost seznámit rodiče se svojí koncepcí a prezentovat svoji aktivitu.

5) Nástěnky zaměřené na primární prevenci jsou umístěny na společné chodbě i v každé třídě samostatně. Tyto nástěnky jsou věnovány výhradně problematice PP, jsou na nich uvedeny kontakty na Linku bezpečí a další užitečné informace a průběžně jsou na nich žákům zpřístupňovány materiály z časopisu Prevence, speciálně připravované k tomuto účelu.

6) Schránka důvěry – ne všechno se odváží žáci někomu říci.

7) Sborovna – ve škole působí poměrně malý kolektiv učitelů, kteří se díky tomu lépe znají a v důsledku toho dobře spolupracují. ŠMP a vedení školy se snaží je získávat pro další vzdělávání v oblasti pedagogiky a primární prevence.

8) Studentské časopisy, vznikající v rámci hodin Českého jazyka se staly novým prvkem, reflektujícím život školy, její aktivity a hlavně dojmy a zážitky studentů z různých výletů, kurzů, exkurzí a výstav, které nejlépe zprostředkovávají zpětnou vazbu a dokumentují rodinné klima školy.

9) Webové a facebookové stránky školy – jsou nejdůležitějším a komplexním informačním pramenem o škole a jejím provozu. Kromě všeobecných informací obsahují aktuální zprávy, organizaci školního roku, změny v rozvrhu, fotogalerii i již zmíněné reflexe studentů.

3.6.3. Volnočasové aktivity

Filmový klub AERO šejk – pro žáky a jejich učitele organizuje žižkovské kino AERO pravidelná promítání, spojená s dalšími aktivitami.

Klub mladého diváka – současně je také cca 50 studentů členy KMD. Toto členství s sebou přináší možnost návštěvy 6ti divadelních představení

na předních pražských divadelních a muzikálových scénách za snížené vstupné. Studenti mohou každý měsíc vybírat ze dvou titulů.

Zájmové kroužky – dramatická výchova, Latina, klub logického myšlení

Knihovna – ve škole je k dispozici kvalitní knihovna, obsahující jak odbornou literaturu, tak beletrii. Studenti si mohou knihy půjčovat prezenčně i domů.

Počítačová učebna – učebna je ve vymezeném čase přístupná všem žákům, k dispozici jsou počítače připojené na internet a odborný učitel.

Tělocvična – škola si pronajímá na čtyři hodiny týdně tělocvičnu, v níž si studenti pod odborným vedením osvojují základy různých sportů a her.

3.6.4. Jednorázové každoroční akce

- Seznamovací workshop (září)
- Tematické exkurze v průběhu celého školního roku – návštěvy výstav, muzeí, pracovišť knižní kultury a obchodu, historických památek apod.
- Tvorba a výstava projektů na téma prevence sociálně patologických jevů
- Listopadová akademie
- Příběhy bezpráví
- Návštěvy knižních veletrhů v Lysé nad Labem (září), Havlíčkově Brodě (říjen), Frankfurtu n.M.(říjen) nebo Lipsku (březen), spojené s výlety.
- Dny otevřených dveří (prosinec, leden)
- Vánoční „besídka“ – kulturní akce (koncert, výstava, divadelní představení studentů, pásmo studentů nebo adventní výlet (prosinec)
- Lyžařský kurz (leden)
- Společná akce s občanskými společnostmi, např.Světluška – pomoc lidem s různými handicapy (září)
- Návštěva filmových představení v rámci festivalu Jeden svět
- Návštěva programů agentury JL v Divadle U Hasičů s tematikou prevence rizikového chování
- Aktivní účast na mezinárodním knižním veletrhu Svět knihy na pražském Výstavišti, možnost zhlédnutí doprovodných programů (květen)
- Prezentace školy na veletrhu škol Schola Pragensis (listopad) a na mezinárodním knižním veletrhu Svět knihy (květen)
- Sportovní kurz (červen)

3.6.5. Konzultační hodiny

Konzultační hodiny mají v rozvrhu všichni pedagogičtí pracovníci školy. Jsou určeny všem žákům k doplnění zameškané látky v případě nemoci, vysvětlení či ústnímu zkoušení pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami eventuálně k opravě známek. Školní metodik prevence je učitel s pevným úvazkem, spolupracuje s vedením školy a PE-PSY poradnou. Studenti se na něj mohou obracet se svými problémy. Rodiče vědí, kdo je na škole ŠMP, a mohou si schůzku dojednat dle potřeby.

3.6.6. Role třídního učitele ve vztahu k primární prevenci

Třídní učitel spolupracuje se školním metodikem prevence při zachycování varovných signálů, podílí se na tvorbě a realizaci Minimálního preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě. Motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě), podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy. Zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci nezletilých žáků třídy. Získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštnostech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

3.6.7. Informování rodičů

- Třídní schůzky
- Dopisy rodičům
- Informace na webových stránkách školy

3.6.8. Spolupráce se specializovanými institucemi a odborníky

- ÚMČ - Praha 3, drogový koordinátor
- PE-PSY poradna pro Prahu 3 a 9, obvodní metodik prevence
- DYS-centrum, Praha 7
- Pedagogicko-psychologické poradny ostatních městských částí Prahy
- Občanské sdružení Život bez závislostí, Lupáčova 14, Praha 3
- Magistrát hl.m. Prahy, KOPPR
- PREV-CENTRUM – Centrum primární prevence, Meziškolská 1120, Praha 6
- Občanská sdružení, zabývající se pomocí handicapovaným

3.7.Sledování efektivity programu

Při hodnocení vycházíme ze zkušeností a návaznosti jednotlivých aktivit. Zájem o některé akce stoupá, jinde je standardní nebo je nižší, což je východiskem pro osnovu aktivit na následující rok. K řadě akcí zajišťujeme ohlas od žáků písemnou formou. Konkrétní výsledky efektivity programu viz dokument Výroční zpráva metodika prevence za rok 2011/2012.

K lepšímu mapování situace budeme používat rovněž klasické sociologické metody, dotazníky, sociometrická měření, průzkumy názorů, ankety apod., ačkoliv jsme si dobře vědomi, jak relativní, křehké a proměnlivé mohou být výsledky a jako k takovým k nim budeme přistupovat. Průběžně sledujeme také problémové děti, jejich počet a chování, úzce spolupracujeme s rodiči v otázce absencí a na vzniklé situace pohotově reagujeme a snažíme se je řešit.

Důležitým zdrojem informací je také pravidelná autoevaluace školy a její výsledky.

3.8. Rámcový časový harmonogram na školní rok 2011/2012

3.8.1. Řešení dané problematiky v rámci školy

Seznámení všech nových pedagogických pracovníků školy s obsahem Minimálního preventivního programu, metodickým doporučením MŠMT k prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, s metodickým pokynem k prevenci a postihu záškoláctví a metodickým pokynem k prevenci a řešení šikany a zapracování této problematiky do tematických plánů jednotlivých předmětů.

Společenské vědy:
1. ročník – Uplatnění psychologie v životě, typologie osobnosti, struktura osobnosti, jednotlivá období v životě člověka, asertivita, zvládání stresu a zátěže, zvládání trémy, relaxační techniky

2. ročník – Základní lidská práva a svobody, lidská společnost, občan a obec, občan v demokratické společnosti, svoboda a právní stát, právo a zákony, zákon a soudy, zaměstnání, rodina a společnost, rasismus, extremismus, náboženství, současné globální problémy, finanční gramotnost

4. ročník – Etika, láska, přátelství, manželství, rodičovství, problémy drogové závislosti, krajní životní situace člověka, asertivní komunikace, multikulturní a multietnická společnost

Základy přírodních věd:
1. ročník – Ekologie člověka, životní prostředí a ochrana přírody v ČR, anatomie a fyziologie člověka, zdraví, životní styl, návykové a psychotropní látky

2. ročník – Základy chemie – alkoholy, alkaloidy

Právní nauka:
4. ročník – Právo a právní řád v ČR, trestní právo, trestní zodpovědnost, kriminalita, rodinné právo, občanské právo, Ústava ČR

Tělesná výchova:
V rámci zimního lyžařského kurzu a letního sportovního kurzu besedy o první pomoci, denním režimu a životním stylu, v rámci hodin TV sebeobrana pro dívky.

Český jazyk:
V rámci výuky 1., 2. a zejména 3. ročníku dovednosti komunikace

Informační technologie + PEK: Zásady bezpečného užívání internetu

termín: průběžně, dle tematických plánů

odpovídá:vedení školy, ŠMP, jednotliví vyučující

- zajištění dobré informovanosti žáků o zhoubném působení návykových látek apod. pomocí besed a propagačních materiálů (informační brožury, video, DVD, nástěnky)

- 1. ročník – primární prevence v rámci výuky předmětu Společenské vědy (psychologie) a Základy přírodních věd

termín : průběžně odp. vyučující

- 3. ročník – cyklus interaktivních přednášek o násilí ve vztazích teenagerů

termín : duben odp.: ŠMP

- 1. - 4. ročník – distribuce publikací Všeobecné zdravotní pojišťovny « Životní styl – závislost « o užívání návykových látek

termín: září odp.: ŠMP

- 1. - 4. ročník – distribuce publikace Sexuální výchova, upozorňující na nebezpečí vyplývající z nechráněného sexuálního styku

termín: leden odp.: ŠMP

- průběžné zveřejňování speciálních materiálů z časopisu Prevence, jež jsou koncipovány k tomuto účelu, kontakty na Linku bezpečí a další užitečné informace.

termín: průběžně odp.: ŠMP

- zajišťování besed a jiných programů s aktuálními tématy z oblasti prevence

termín: průběžně odp.: ŠMP

- zvýšení nabídky možností smysluplného využívání volného času, účast žáků na různých akcích

termín: průběžně odp.: vedení školy, ŠMP

- pravidelná práce s třídními kolektivy zaměřená na kohezi třídních kolektivů pomocí nenásilných, netradičních přístupů, vánoční besídky, třídnické hodiny

termín: průběžně odp.: třídní učitelé, ŠMP

- poučení žáků a jejich rodičů o bezpečném užívání internetu

termín: září odp.: vyučující IT,PEK. ŠMP

- programy, týkající se problematiky domácího násilí a násilí mezi teenagery

termín: říjen, listopad odp. ŠMP

- přednáška na téma Návykové látky kolem nás – seznámení žáků s celou oblastí návykových látek,

termín: listopad odp. ŠMP

- přednáška na téma Šikana, kriminalita a drogy – obrana a prevence – seznámení žáků s kriminogenní situací v ČR, včetně předcházení, prevenci a obraně proti kriminalitě

- Listopadová akademie – bude realizována dle zájmu žáků

termín: listopad odp. ŠMP a další vučující

- školní metodik prevence bude poskytovat učitelům a ostatním pracovníkům školy odborné informace z oblasti prevence

termín: průběžně odp.: ŠMP

- vzdělávání ŠMP a ostatních pedagogických pracovníků: ŠMP- plánovaná setkání u Obvodního metodika prevence, vzdělávací programy: Sekty a jejich působení v ČR – říjen, Finanční gramotnost - říjen

- ostatní pedagogičtí pracovníci – vzdělávací program: Počítačová kriminalita, kyberšikana – říjen, Pedagogická diagnostika a práce s třídním kolektivem – říjen,

- třídní učitelé budou sledovat údaje o neomluvených hodinách, informovat rodiče o neomluvené nepřítomnosti žáka ve škole (prevence záškoláctví) a okamžitě je řešit ve spolupráci s rodiči nezletilých žáků.

termín: trvale odp.: třídní učitelé

- sledování výskytu asociálního jednání, šikany, vandalství, výskytu drog na škole, zvýšení pozornosti při dohledech o přestávkách, hodinách TV a při mimoškolních akcích. Systém nahlášení závadných jevů

- ŠMP
- třídní učitel
- rodiče

termín: trvale odp. : všichni pracovníci školy

3.8.2. Spolupráce s rodiči

při organizování třídních schůzek požádat rodiče o spolupráci v oblasti prevence rizikového chování a seznámit je s možností využití specializovaných instituci – PE-PSY poradny, specializovaných center atp., předat rodičům různé tiskoviny

termín: průběžně odp.: ŠMP, třídní učitelé

3.8.3. Kontakty s metodickými a poradenskými zařízeními

trvalá spolupráce s PE-PSY poradnami a dalšími institucemi

termín: průběžně odp.: ŠMP

15. 9. 2012

Mgr. Veronika Trégnerová
metodička prevence

PhDr. Alice Krýžová, Ph.D.
ředitelka školy

Přílohy:

1. Seznam literatury, DVD, VHS

DVD:

Odpadky do lesa nepatří
Kyberšikana
Šikana, rasismus a xenofobie ve škole
Kultura života (otázky bioetiky)
Pravda o drogách
Neonacismus a extremismus
To si dovolit nesmíš
Film v boji proti HIV/AIDS

VHS:

Řekni drogám ne!
Svoboda volby

Literatura:

Semiginovský, B.: Bariéry proti sociálně patologickým jevům u žáků základních škol, Edice Prevence, 2005

Broeder, J.: Jak získávat účastníky do svépomocné skupiny, VIDA, 2001

Martínek Z.: Agrese a agresivita u dětí a mládeže, NIDV Praha 2008

Jarolímek M.: O lidech, kteří onemocněli schizofrenií, Občanské sdružení BAOBAB, 2006

Broeder, J.: Příručka pro zakládání svépomocných skupin, VIDA, 2001

Broeder, J.: Svépomoc a poskytovatel péče: protipóly nebo partneři?, VIDA, 2001

Šťastný B.: Kouření a alkohol, nakladatelství Medea Kultur

Angus, S.: Sex, aids, vztahy, nakladatelství Josef Tůma, 2007

Uzel, R.: Sexuální výchova, nakladatelství Medea Kultur

Polanecký, V.: My, drogy a Evropa, nakladatelství Medea Kultur

Polanecký, V.: Sexuálně přenosné nemoci a jejich zdravotní rizika, nakladatelství Medea Kultur

Popov, P.: Drogy – mýty a realita, nakladatelství Medea Kultur

Always in action – stale v pohybu

Blažek, R.: Bez obav

Zpravodaj - pedagogicko-psychologické poradenství č. 48, vydal IPPP

Thorová, K.: Poruchy autistického spektra, vydalo APLA Praha, 2008

Steiner, R.: Výchova dítěte z hlediska duchovní vědy, vydala Asociace waldorfských škol ČR, 2007

Bukovská, L.: Asertivní komunikace, Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006

Procházková, V., Vysuček P.: Jak komunikovat s neslyšícím klientem?, Vzdělávací institut ochrany dětí, 2007

Marádová, E.: Poruchy příjmu potravy, Vzdělávací institut ochrany dětí, 2007

Buřvalová, D., Reitmayerová, E.: Tělesně postižený, Vzdělávací institut ochrany dětí, 2007

Uzel, R.: Sexuální výchova, Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006

Lovasová, L.: Rodinné vztahy, Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006

Zelená, M., Klégrová, A.: Podpora rodiny, Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006

Hanuš, P., Hellebrandová, K.: Krizová intervence, Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006

Marádová, E.: Ochrana dětí v každodenní práci školy, Vzdělávací institut ochrany dětí, 2007

Hanušová, J.: Sexuální zneužívání, Vzdělávací institut ochrany dětí 2006

Marádová, E.: Prevence závislostí, Vzdělávací institut ochrany dětí 2006

Fait, T., Pouzová, Z.: Jak učit o antikoncepci, Labestra Praha 2010

Vaníčková, E.: Duševní zdraví dětí, Praha 2001

Vaníčková, E.: Sociální toxiny, Praha 2003

Výroční zpráva Vzdělávacího institutu ochrany dětí za rok 2005, 2006
Závěrečná zpráva k projektu „Vzdělávání v ochraně dětí“, 2007

Závěrečná zpráva k projektu „Aby děti věděly…“, 2007

Hanušová, J.: Vytvoření programu celoživotního interdisciplinárního učení v ochraně dětí, Vzdělávací institut ochrany dětí, 2007

Interkulturní vzdělávání a Globální rozvojové vzdělávání
Jeden svět na školách, 2008

Metodická příručka – Pomáháme dětem vkročit do života, 2006

Občanská komise za lidská práva, 2004

Carnegie, D.: jak získávati přátele a působiti na lidi, nakladatelství Talpress
Matějček, Z.: Lehká dětská encefalopatie (pokyny vychovatelům), Praha 1980

Menšiny mezi námi, 2008

Bednářová, Z., Macková, K., Wünschová, P., Bláhová, K.: Domácí násilí – Zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám, Acorus, Praha 2009

Hanušová, J.: Sexuální zneužívání, Praha 2005
Havlín, M.: Vybrané zajímavosti z oblasti reprodukčního zdraví, Brno 2011

Cangelosi, S. J.: Strategie řízení třídy – Jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce, Portál, Praha 2009

Riedel, I.: Obrazy v terapii, umění a náboženství, Portál, Praha 2002
Beattie, M.: Přestaňte být závislí – Jak přestat ovládat druhé, mít se rád a pečovat o sebe, Pragma, Praha 1999

Sladká-Ševčíková, J.: Z deníku bulimičky, Porál, Praha 2003

Hry pro volný čas

Nichols, P. M.: Jak se přestat hádat s dětmi, Návrat domů, Praha 2005

Nešpor, K.: Vaše děti a návykové látky, Portál, Praha 2001

Pondělíček, I.: Stárnutí: osobnost a sexualita, Avicentrum, Praha 1987

Centry, D. W.: O lásce a hněvu – Jak se bránit násilí ze strany blízkého člověka, Ikar, 2007

Schneiderová, S.: Na co se ptají rodiče, Pragma, Praha 1996

Nešpor, K.: Jak překonat problém s hazardní hrou, Praha 1996

Drogy – otázky a odpovědi, Portál, Praha 2007

Lawson, W.: Život za sklem, Portál, Praha 2008

Smetáčková, I., Braun, R.: Homofobie v žákovských kolektivech, Praha 2009

Právní rádce – Příručka pro všechny, kteří se potkávají s duševní nemocí, Praha 2005

Göhlert, Ch., Hühn, F.: Od návyku k závislosti, Ikar, Praha 2001

Hronová, M.: Násilí ve vztazích teenagerů, nakladatelství ROSA, 2006

Smetáčková, I.: Příručka pro generově citlivé výchovné poradenství, 2007

Smětáčková, I., Vlková, K.: Gender ve škole – Příručka pro vyučující předmětů občanská výchova, občanská náuka a základy společenských věd na základních a středních školách, Otevřená společnost, 2005

Smetáčková, I.: Gender ve škole – Příručka pro budoucí i současné učitelky a učitele, Otevřená společnost, 2005
Praško, J., Bareš, M., Horáček, J., Mohr, P., Motlová, L., Seifertová, D., Španiel, F.: Léčíme se s psychózou – Co byste měli vědět o schizofrenii a jiných psychózách, Medical Tribune, 2005

Vališová, A.: Komunikace a vzájemné porozumění – hry pro dospívající, Grada, 2005

Hermochová, S.: Hry pro dospělé, Grada, 2004

Šimanovský, Z., Šimanovská, B.: Hry pro rozvoj zdravé osobnosti, Portál, Praha 2005

Zelinová, M.: Hry pro rozvoj emocí a komunikace, Portál, Praha 2007

Časopis Prevence

2. Důležité kontakty, adresář organizací

Policie ČR tísňová linka – 158
Hasiči – 150
Záchranná služba – 155
Tísňové volání – 112

Linka bezpečí (nonstop, zdarma) – 800 155 555
Krizové centrum linky bezpečí – 266 727 953, 266 727 955
Rodičovská linka bezpečí – 283 852 222

Dětské krizové centrum, Sdružení proti násilí na dětech
tel.:241 480 511, nonstop linka důvěry: 241 484 149

PPP pro Prahu 3 a 9 – Lucemburská 40, Praha 3
Tel.: 222 717 193, 222 714 077
www.ppp3a9.cz
Mgr. Petra Horynová – psycholog.p3@seznam.cz

Psychosociální centrum Acorus – pomoc obětem domácího násilí – nonstop telefonní linka: 283 892 772. www.acorus.cz
O. s. ROSA – centrum pro týrané a osamělé ženy – Podolská 242/25, Praha 4, www.rosa-os.cz, www.stop.nasili.cz

Poradenská linka pro pedagogy – tel.: 841 220 220

Občanské sdružení Anabell – sociální poradenství pro nemocné anorexií a bulimií – www.anabell.cz , kontaktní centrum Drtinova 1a, Praha 5, Smíchov

Česká společnost AIDS pomoc, o.s. – nonstop linka 800 800 980. www.aids-pomoc.cz

Toxikologické informační středisko – 224 919 293, 224 915 402, tis@vfn.cz

O. s. Prevcentrum – Meziškolská 2, Praha 6
Tel.: 233 355 459, 242 498 335, www.prevcentru.cz/cz/web

PL Bohnice – Detox a léčba – 284 016 111
www.plbohnice.cz

Centrum krizové intervence – 284 016 666

Apolinář – detox – 224 968 204

Drop-In, Nadacepro pro prevenci a léčbu drogově závislých a AIDS
Karolíny Světlé 18, praha 1, tel.: 222 221 124
Nonstop poradenská linka – 222 221 431
www.dropin.cz/poradna.shtml

O. s. Sananim – Ovčí hájek 2549/64 A, Praha 13, Nové Butovice - 284 822 872
poradenská linka 283 872 186, www.sananim.cz

Protikuřácká poradna při 1. LF UK, Studničkova 7, Praha 2
Tel.: 224 919 322 (út: 14 – 16)

Linka pro odvykání kouření: 844 600 500 (každý všední den od 14 do 18)
www.prestantekourit.cz

RIAPS (rychlá psychiatrická služba) – 222 586 768, 222 582 151, 222 580 697, nonstop linka: 222 580 697

Středisko preventiních a psychoterapeutických služeb, Břehová 3, Praha 1
Tel.: 222 324 027

Středislo pro děti, mládež a rodinnou terapii – Apolinářská 4, Praha 2
Tel: 224 968 238

STŘEP (Středisko pomoci dětem a rodinám) – Řehořova 10, Praha 3

FN Motol – Centrum pro infekční oddělení – 224 436 929, 224 436 928

Triangl – Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy – 604 252 887

Online poradny: www.drogovaporadna.cz, www.iporadna.cz ,

Alkoholic Anonymous - Na Poříčí 12, Praha 1, tel.: 224 818 247,
724 162 239, 603 939 486